

Evaluatie Natura 2000 beheerplan Zeevang 2013-2019

Ten behoeve van GS-besluit 2019

ZEEVANG

INHOUD

3	 	1	Inleiding
4	 	2	Aanpak evaluatie
5	 	3	Natura 2000-Doelen
6	 	4	Ontwikkelingen 2013-2018
6		4.1	Natuurnetwerk Nederland en agrarisch natuurbeheer
7		4.2	Uitgevoerd onderzoek
8		4.3	Verleende vergunningen Natuurbeschermingswet (nu Wet natuurbescherming)
8		4.4	Landschapsecologische ontwikkelingen
8			Graseters
8			Insecten en wormen-eters
9			Openheid (gegevens 2011)
10			Natuur Netwerk Nederland
10			Agrarisch natuurbeheer
10			Beheer en schadebestrijding:
11	 	5	Resultaten
11		5.1	Wormen- en insecteneters
15		5.2	Graseters
20	 	6	Conclusies
21	 		Literatuur

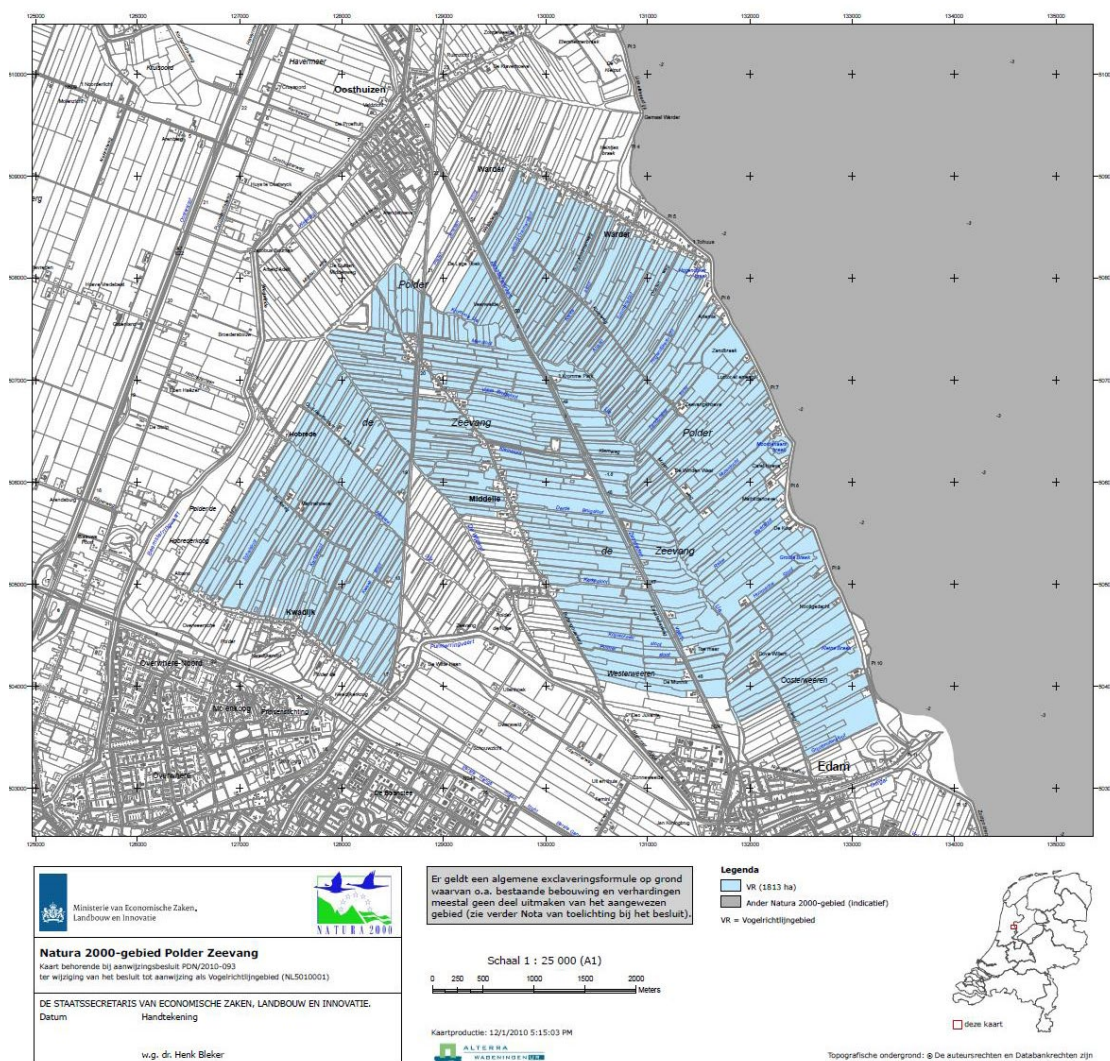
INLEIDING

In juli 2013 is het Natura 2000 Beheerplan Polder Zeevang van kracht geworden. De looptijd van het plan is zes jaar. Dat betekent dat uiterlijk in oktober 2019 GS een nieuw beheerplan moet vaststellen dan wel een besluit tot verlenging van het bestaande beheerplan moet nemen. Ter voorbereiding van dit besluit is voorliggend evaluatie-document opgesteld. Hierin is aangegeven of er/welke veranderingen in het leefgebied van de natura 2000 doelsoorten (niet-broedende vogels) zijn geweest en welke ontwikkelingen er zijn in de aantallen vogels.

Dit vormt de basis voor de keuze over verlengen of een nieuw beheerplan. Wanneer er geen negatieve veranderingen zijn in trend van soorten, kwaliteit en kwantiteit van het leefgebied kan geconcludeerd worden dat er geen (andere) maatregelen nodig zijn en ook dat het beschermingsregime voldoet. Er is dan geen aanleiding om een nieuw beheerplan op te stellen.

Het aangewezen Natura 2000-gebied is op onderstaand figuur 1 aangegeven.

Figuur 1 | Begrenzing Natura 2000-gebied Polder Zeevang

AANPAK EVALUATIE

In deze evaluatie is informatie opgenomen over:

- 1 Ontwikkelingen van het leefgebied van de N2000 soorten in de periode 2013-2018
- 2 Ontwikkeling in de aantallen van de N2000 soorten in de periode 2013-2018

De N2000 doelen van dit Vogelrichtlijngebied betreffen behoud van de kwaliteit en kwantiteit van het leefgebied van negen niet-broedvogels. Deze soorten zijn, onderverdeeld naar voedselbehoefte:

- a Graseters: Kleine Zwaan, Kolgans, Grauwe Gans, Brandgans, Smient
- b Wormen en insecteneters: Grutto, Goudplevier, Wulp, Kievit

We kijken naar de ecologische vereisten en welke veranderingen/ontwikkelingen er in de Zeevang (mogelijk) zijn opgetreden.

NATURA 2000-DOELEN

In het beheerplan 2013-2019 zijn de Natura 2000 doelen weergegeven. Deze zijn sinds 2013 niet veranderd.

Tabel 1 | Doelstellingen en maatregelen

	Code	Doelstelling	Aanwezigheid	Lokale trend	Knelpunt voor doelstelling	Maatregelen 1ste planperiode		
						Extra inspanning beheer	Inrichting	Onderzoek
Vogelsoorten			Seizoens-gemiddelde (06/07 t/m 10/11)					
Kleine zwaan (niet-broedvogel)	A037	behoud leefgebied 30 vogels	0-5	-	ja			A
Kolgans (niet-broedvogel)	A041	behoud leefgebied 1000 vogels	1636-2828	+	nee*			
Grauwe Gans (niet-broedvogel)	A043	behoud leefgebied 190 vogels	540-1382	+	nee*			
Brandgans (niet-broedvogel)	A045	behoud leefgebied 70 vogels	339-1253	+	nee*			
Smient (niet broedvogel)	A050	behoud leefgebied 12400 vogels	7871-15018	-	ja			
Grutto (niet broedvogel)	A156	behoud leefgebied 790 vogels	350-624	-	ja			B
Goudplevier (niet broedvogel)	A140	behoud leefgebied 790 vogels	382-1643	-	ja			B
Kievit (niet broedvogel)	A142	behoud leefgebied 2200 vogels	1767-4983	=	nee*			
Wulp	A160	behoud leefgebied 220 vogels	75-154	+	nee*			

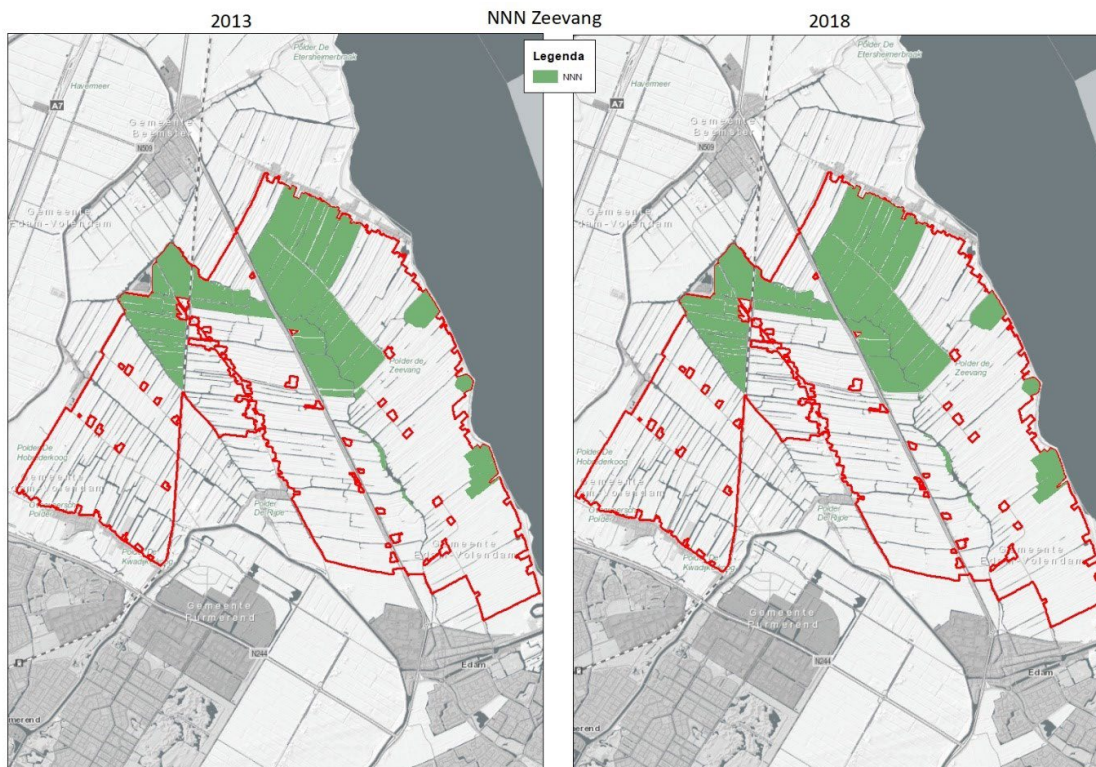
* Huidig beheer in het totale gebied sluit aan op de doelstelling. Wijzigingen kunnen knelpunten opleveren

ONTWIKKELINGEN 2013-2018

Om de relevante ontwikkelingen in het gebied in beeld te krijgen kijken we naar ontwikkelingen van het biotoop (par. 4.3). Daarnaast is ook het belangrijk om het uitgevoerd onderzoek dat in het beheerplan was aangekondigd te betrekken (par 4.2). En voor de volledigheid is bijeengezet voor welke activiteiten een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming (dan wel de voorloper Natuurbeschermingswet) is verleend.

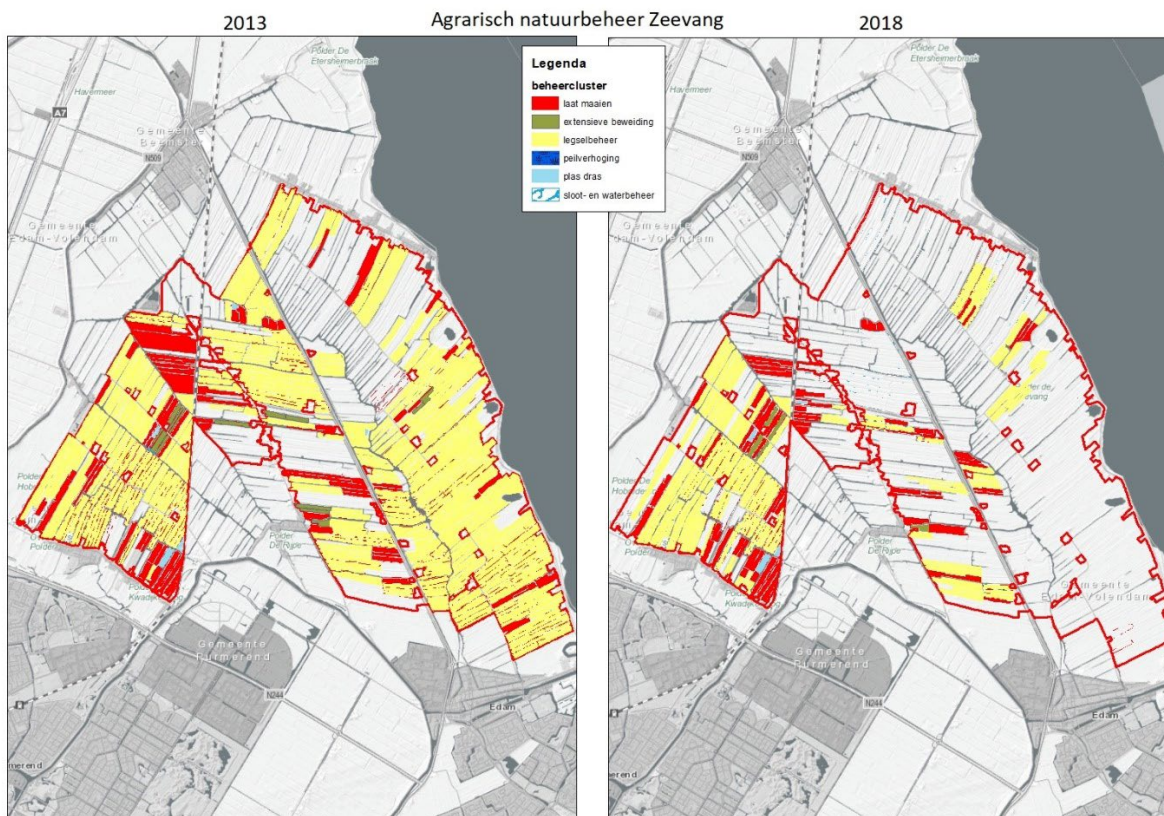
4.1 NATUURNETWERK NEDERLAND EN AGRARISCH NATUURBEHEER

Figuur 2 | Begrenzing NNN in 2013 en 2018.

In figuur 2 is aangegeven welk deel van het Natura 2000 gebied is begrensd als NNN. Zowel de situatie in 2013 als 2018 is weergegeven. Er heeft nagenoeg geen wijziging in deze begrenzing plaatsgevonden. Wel moet worden opgemerkt dat de doelen in het NNN voornamelijk zijn gericht op broedvogels (weidevogels).

Figuur 3 | ANLB pakketten in 2013 en 2018 (bron: RVO)

In figuur 3 staat aangegeven welke ANLB pakketten er in 2013 en 2018 zijn aangevraagd door de agrarische natuurvereniging Water, Land en Dijken. In tabel 1 is aangegeven welke oppervlakte in 2013 en 2018 agrarisch beheer kenden

De oppervlakte aan ANLB is in de beheerplanperiode behoorlijk kleiner geworden. Het oppervlak plas dras is gelijk gebleven en het overig waterbeheer is toegenomen. Opgemerkt moet worden dat de ANLB pakketten voornamelijk gericht zijn op broedvogels (zwaar beheer, legselbeheer) en rustplekken in het vroege voorjaar (plas dras).

Tabel 3 | Oppervlakte ANLB in 2013 en 2018

beheer	2013	2018
zwaar beheer*	203	110
plas dras	4	4
legselbeheer	851	255
overig waterbeheer	0	25

* onder zwaar beheer vallen alle graslandpakketten zoals uitgestelde maaidatum, kruidenrijk grasland en extensief weiden. Alleen legselbeheer valt niet in deze categorie.

4.2 UITGEVOERD ONDERZOEK

In 2014 heeft Landschap Noord-Holland het onderzoek “Aantalsontwikkeling Vogelrichtlijn-soorten in Natura 2000 gebied Polder Zeevang” gepubliceerd (Hoogenboom en Visbeen, 2014). Dit onderzoek was aangekondigd in het beheerplan. Hierin is gekeken naar de aantalsontwikkeling van de Natura 2000 doelsoorten en de oorzaken die ten grondslag kunnen liggen aan de achteruitgang, voor zover daar toen sprake van was.

Conclusies uit dat onderzoek zijn:

- Kleine zwaan, Smient, Wulp: geen indicaties dat de achteruitgang specifiek wordt veroorzaakt door omstandigheden in de polder zelf.
- Grutto: achteruitgang van het gebruik van slaapplekken kan een afspiegeling zijn van de afname van de lokale broedpopulatie.

4.3 VERLEENDE VERGUNNINGEN NATUURBESCHERMINGSWET (NU WET NATUURBESCHERMING)

Ganzenpopulatiebeheer in verband met landbouwschade: In met 2015 is er een Natuurbeschermingswet-vergunning verleend op basis van het Uitvoeringsplan beheer jaarrond verblijvende ganzen Natura 2000-gebied Polder Zeevang (april 2015), dat een uitwerking is van het Ganzenbeheerplan Noord-Holland 2015-2020. De looptijd van de vergunning is tot 31-12-2019. Uitvoering van het ganzenbeheer vindt plaats van 1 februari tot 1 oktober. (zie verder 4.4.5)

Baggeren aantal hoofdwatgangen: december 2017

Vóór de inwerkingtreding van het N2000-beheerplan zijn op grond van de Natuurbeschermingswet de volgende vergunningen verleend:

- Buisman; nieuwvestiging boerderij melkveehouderij: juli 2011. Het beheer van de weilanden bleef onveranderd;
- KPN mast: plaatsen telefonie/internet mast: juni 2013;
- Natuurgebied Zeevang Oost(november 2008) ten behoeve van het hydrologisch isoleren van dit natuurgebied met het oog op betere omstandigheden voor broedende weidevogels en voor doortrekkende vogels.

4.4 LANDSCHAPSECOLOGISCHE ONTWIKKELINGEN

De situatie van het water en de openheid zijn belangrijke kwaliteiten van het landschap. Daarnaast bepaalt het beheer in hoge mate de geschiktheid van het leefgebied. Er zijn accenten voor de twee typen vogels. Ook het gebruik van het gebied is van invloed. Een deel van de polder is NNN, natuurgebied waar het beheer vooral gericht is op broedende weidevogels. De natuurgebieden hebben ook een belangrijke functie voor de niet broedende N2000 doelsoorten.

Het overgrote deel van de polder is agrarisch gebied, grotendeels grasland. Ook dit is van groot belang voor de N2000 doelsoorten, als rust en foeragegebied.

Graseters

Dit gaat om de soorten Kleine Zwaan, Kolgans, Grauwe Gans, Brandgans, Smient. Wat zij allen gemeenschappelijk hebben is dat zij, qua voedsel voorkeur hebben voor eiwitrijk cultuurgrasland. Meer kruiden- en structuurrijke graslanden zijn minder favoriet vanwege de voedingswaarde ervan.

Daarnaast speelt ook de openheid van het landschap en de nabijheid van (groot) open water voor meerdere soorten een belangrijke rol.

Het belang van de Zeevang ligt het in de aanwezigheid van deze graslanden in de winterperiode en het vroege voorjaar.

Insecten en wormen-eters

Deze groep omvat de soorten Grutto, Kievit, Goudplevier en Wulp. Als wintergast hebben zij de voorkeur voor agrarisch beheerde graslanden in een open omgeving. Een geringe drooglegging is voor deze groep van belang omdat hierdoor hun voedsel waaronder wormen, emelten en kevers, goed bereikbaar is. Ook de beschikbaarheid van plas-dras situaties is van belang als rustplek voor deze soorten. Tot slot is ook rust een voorwaarde voor een goed leefgebied.

4.4.1 Drooglegging

Voor een aantal delen van de NNN is de drooglegging meer gericht op de natuurdoelen; verbeterd dus. Zoals aangegeven in het Beheerplan N2000 Polder Zeevang 2013 is in het kader van de Business Case Zeevang een aantal inrichtingsmaatregelen genomen die ten gunste komen aan de kwaliteit van het leefgebied van de N2000 doelsoorten. Deze maatregelen zijn gerealiseerd vóór 2013 (Zandbraak) en in 2014 (Zeevang Oost). Het betreft het aanleggen van open water, plas-dras en vernatten van de Zandbraak en de hydrologische isolatie van het natuurgebied Zeevang-Oost. Dit maakt een meer natuurlijk en fluctuerend waterpeil mogelijk in deze ca 135 ha.

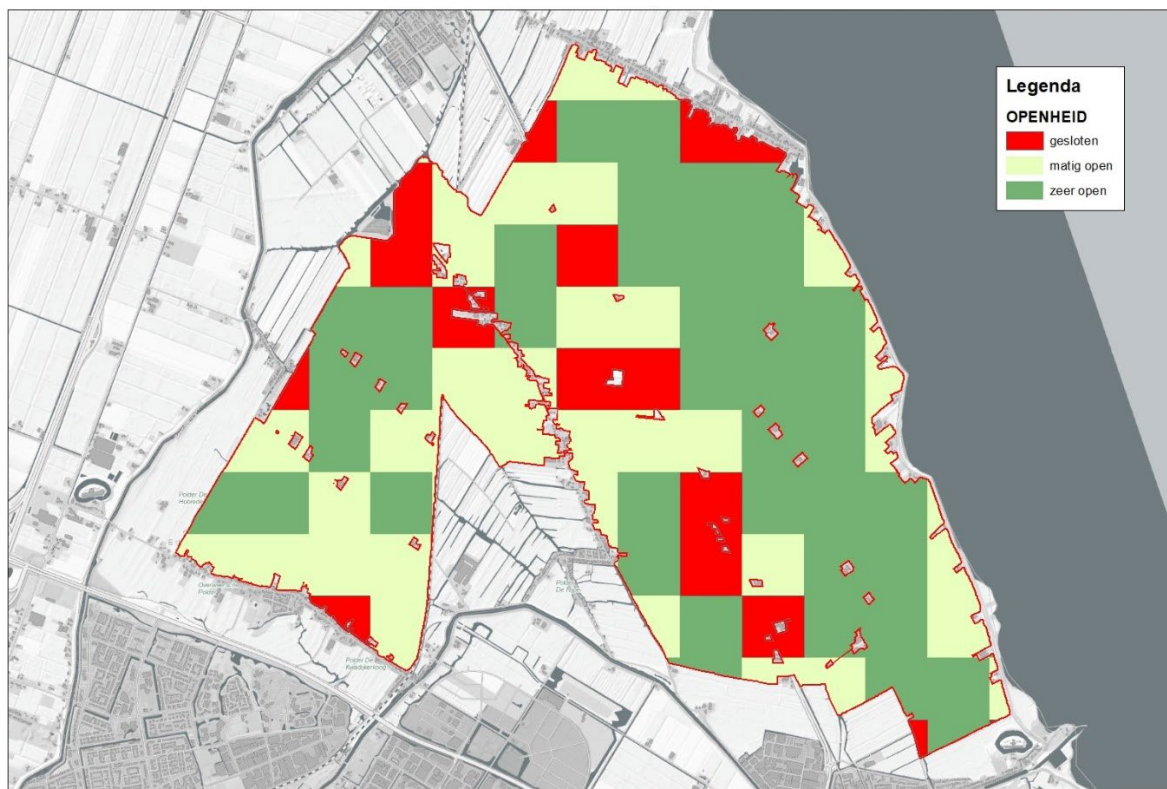
De drooglegging van het agrarisch gebied is in de periode 2013-2018 niet gewijzigd. (mededeling HHNK maart 2019).

4.4.2 Openheid

De openheid van het gebied is niet/nauwelijks veranderd. In figuur 4 staat de openheid op kaart aangegeven. Hoewel de gegevens van 2011 zijn, zijn er geen aanwijzingen dat de openheid van de polder sterk is verminderd. De openheid beoordelen we als een niet limiterende factor voor de Natura 2000 doelen.

Openheid (gegevens 2011)

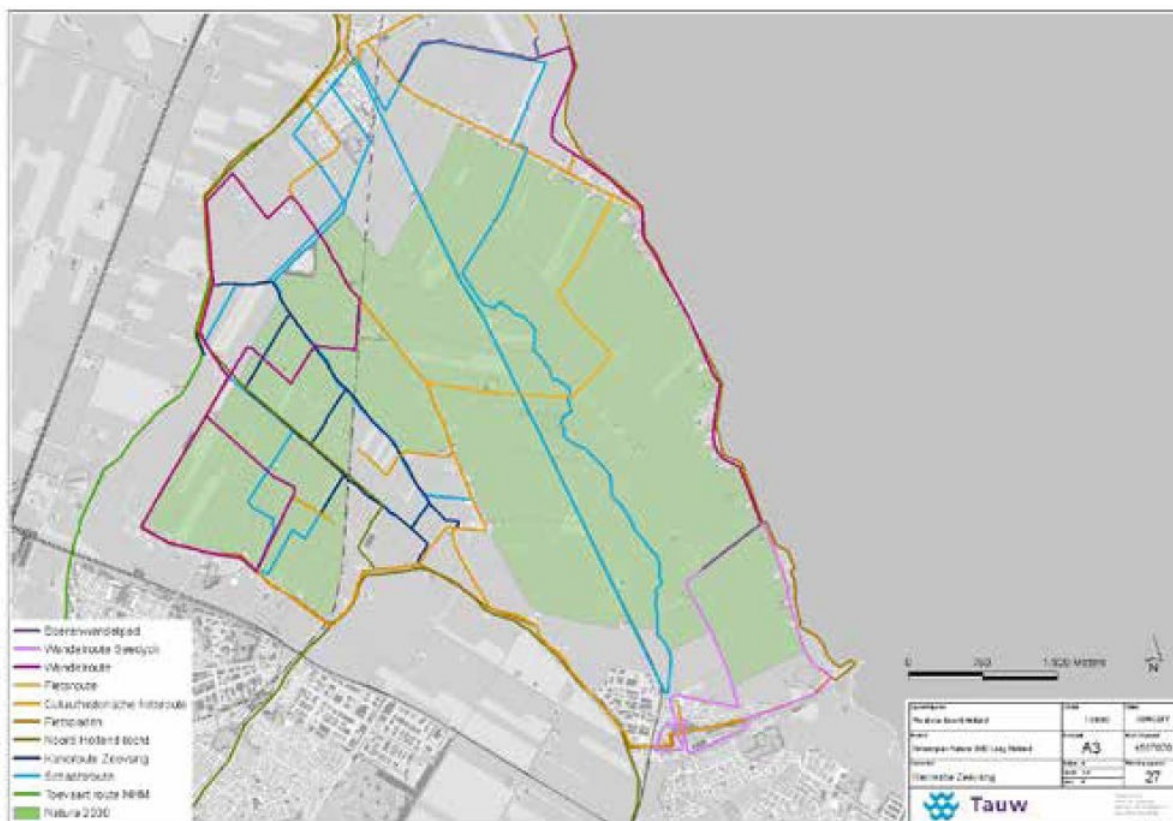
Figuur 4 | Kaart van de openheid in Polder de Zeevang (2011)

4.4.3 Rust

Voor de wormen-eters in dit gebied zijn gevoelig voor verstoring. Er is sinds het vorige beheerplan nauwelijks infrastructuur bijgekomen. Aan de zuidwest kant van Oosthuizen is een woonwijk toegevoegd, gelegen buiten het N2000 gebied. Er zijn geen aanwijzingen dat het feitelijk gebruik aanmerkelijk is toegenomen.

Figuur 5 | Belangrijkste recreatieve routes (bron: Natura 2000 Beheerplan Polder Zeevang)

4.4.4 Graslandbeheer

Natuur Netwerk Nederland

Het feitelijke (grasland)beheer in de NNN gebieden is in de periode 2013-2018 onveranderd (bron SBB).

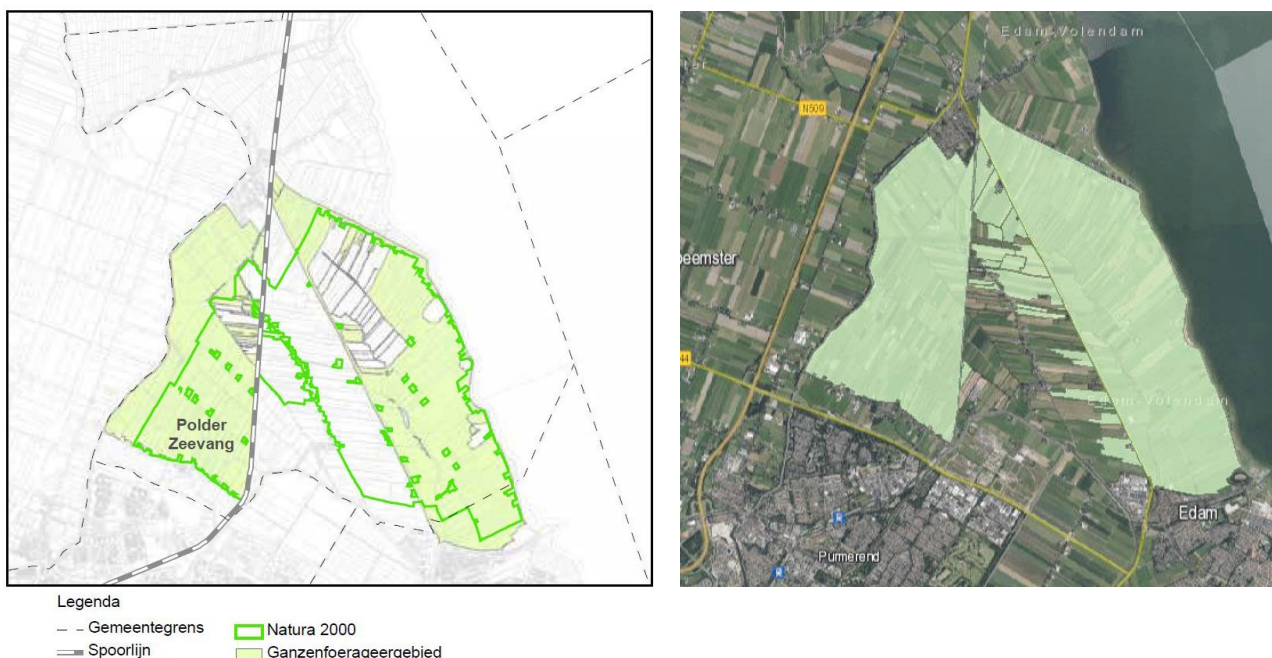
Agrarisch natuurbeheer

In hoofdstuk 4.1. is aangegeven dat het oppervlak ANLB in de periode 2013-2018 aanzienlijk is veranderd. De inschatting is dat de graslanden daarna intensiever zijn beheerd. Echter, als aan de basisvoorwaarden voor de genoemde soorten wordt voldaan hoeft dit voor overwinterende vogels geen probleem te zijn. Sterker; voor de grasetende soorten is de situatie, door een grotere beschikbaarheid van eiwitrijk gras, waarschijnlijk beter geworden.

4.4.5 Ganzenbeheer

De begrenzing van de ganzenfoerageergebieden in het Ganzenbeheerplan 2015 bestond sinds 2007. Er is een evaluatie uitgevoerd die heeft geleid tot een iets ruimere begrenzing. Het winter-rustgebied voor de N2000 doelsoorten ganzen is dus iets groter geworden.

Figuur 6 | Ganzenfoerageergebieden 2007 en 2015

Beheer en schadebestrijding:

Zoals in paragraaf 4.3 aangegeven is vindt er schadebestrijding plaats op grond van een vergunning sinds 2015. Er is rekening gehouden met de eisen van de N2000 doelsoorten. De vergunning loopt tot eind 2019. Zoals uit de aantalsontwikkelingen (hoofdstuk 5) blijkt belemmert de schadebestrijding het bereiken van de N2000 doelen niet.

RESULTATEN

5.1 WORMEN- EN INSECTENETERS

Tabel 4 | Trends van de verschillende insecten en wormen etende soorten. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Soort	Trend sinds	Symbool	Omschrijving	Jaarlijkse % verandering
Grutto, slaapplaatsen	2008	-	matige afname	-3,8%
Goudplevier	2008	~	onzeker	1,6%
Wulp	2008	+	matige toename	9,8%
Kievit	2008	0	stabiel	1,9%

Grutto

Doelstelling:

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 790 vogels (seizoensmaximum).

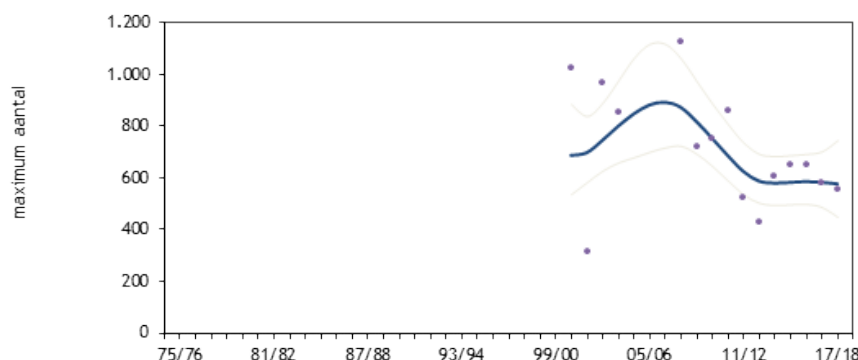
Eisen leefgebied

De kritische factoren zijn:

- Open landschap
- Rust
- Bereikbaarheid bodemfauna (o.a. door grondwaterstand)
- Aaneengesloten gebieden
- Plas-dras situaties verspreid over het gebied (1 tot 2 % van oppervlakte)

Aantallen en trends

Figuur 7 | Trend Grutto, slaapplaatsen. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Het aantal van 790 vogels is in de beheerplanperiode niet gehaald. De trend sinds 2008 is negatief, de aantallen dalen met 3,8% per jaar.

Conclusie

Uit hoofdstuk 4 kan worden geconcludeerd dat de kritische factoren niet wezenlijk zijn veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden. De afname hangt in het geval van de grutto samen met de afname van het aantal broedpaar. De trend van het aantal broedpaar is een matige afname sinds 1990. Het verhogen van het aantal broedpaar in Noord-Holland valt buiten de scope van het Natura 2000 beheerplan. Er zijn geen aanvullende acties nodig.

Kievit

Doelstelling

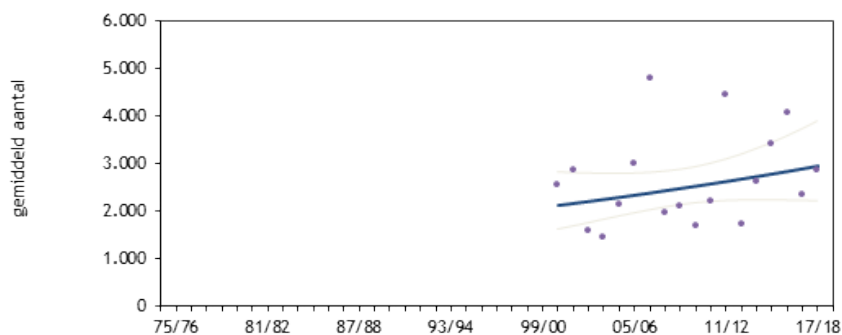
Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.200 vogels (seizoensgemiddelde).

Eisen leefgebied

De Kievit verblijft vooral in agrarisch gebied. De soort foerageert in agrarisch gebied zowel op graslanden als op akkers. Bij graslanden bestaat een voorkeur voor kort gras, dus voor beweid of regelmatig gemaaid grasland. Rusten doen groepen Kieviten vaak op structuurrijke terreinen, zoals omgeploegde akkers of oude weilanden, of op open, nat vlak terrein zoals drooggevallen slikvlakten en ondiep water.

Aantallen en trends

Figuur 8 | Trend Kievit. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Het seizoensgemiddelde van 2.200 vogels wordt de gehele beheerplanperiode ruim gehaald. SOVON (2018) geeft aan dat de trend van de kievit stabiel is.

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat de kritische factoren niet wezenlijk zijn veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

Goudplevier

Doelstelling

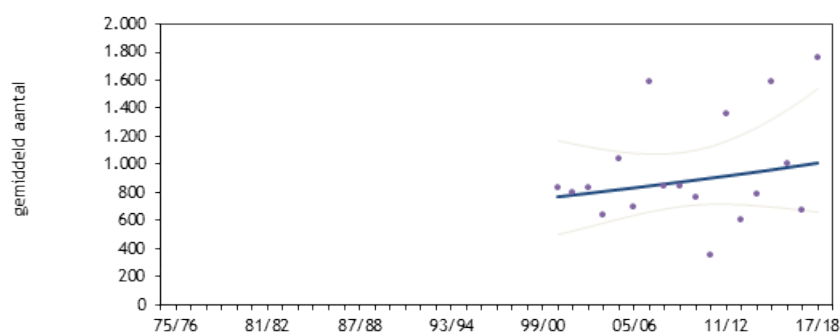
Instandhoudingsdoelstelling Behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 790 vogels (seizoensgemiddelde).

Eisen leefgebied

De Goudplevier houdt zich in ons land voornamelijk op in open agrarisch landschap en in het intergetijdengebied. In het agrarische landschap bestaat zijn voedselbiotoop vooral uit graslanden met korte grazige vegetatie. Goudplevieren vertonen daarbij voorkeur voor oude graslanden op kleigronden en op klei-opveen. Plaatselijk zoeken Goudplevieren ook voedsel op stoppelvelden en akkers met oogstresten of op braakliggende akkers, vooral na regenval en meestal indien grasland in de buurt ligt

Aantallen en trends

Figuur 9 | Trend Goudplevier. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

De aantallen zijn in de beheerplanperiode ruim boven het doel van 790. De trend is een toename van 1,6% per jaar, maar door de grote spreiding tussen de jaren, duidt SOVON (2018) deze als onzeker.

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat de kritische factoren niet wezenlijk zijn veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

Wulp

Doelstelling

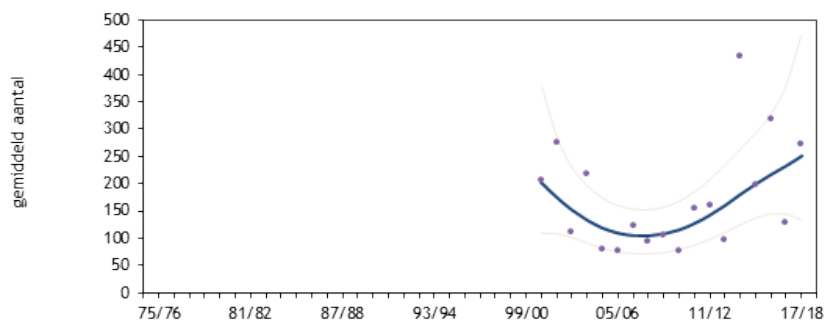
Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 210 vogels (seizoensgemiddelde).

Eisen leefgebied

De soort komt vooral voor in agrarisch beheerde graslanden die matig intensief tot intensief worden bemest. Moerassige gebieden en pitrusgraslanden worden veelal gemedend. Plasdras percelen zijn van belang als rustgebied voor de doortrekkende Wulpen.

Aantallen en trends

Figuur 10 | Trend Wulp. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Het aantal wulpen wordt in de beheerplanperiode gehaald. De soort kent een matige toename in het gebied.

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat de kritische factoren niet wezenlijk zijn veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

5.2 GRASETERS

Tabel 5 | Trends van de verschillende grasetende soorten. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Soort	Trend sinds	Symbool	Omschrijving	Jaarlijkse % verandering
Kleine Zwaan	2008	~	onzeker	-7,3%
Kolgans	2008	~	onzeker	3,4%
Grauwe Gans	2008	+	matige toename	7,6%
Brandgans	2008	++	sterke toename	22,2%
Smient	2008	++	sterke toename	7,5%

Kleine zwaan

Doelstelling

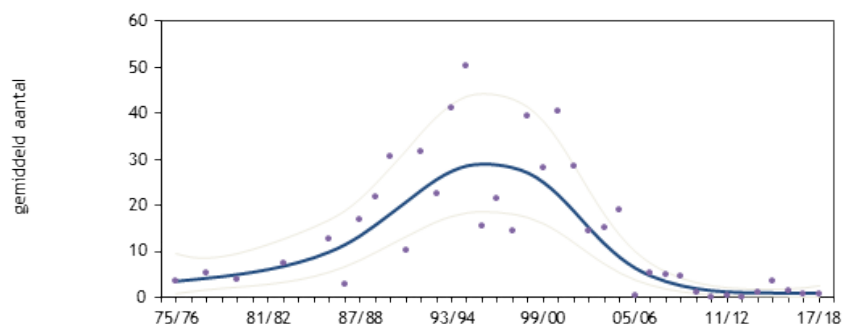
Behoud van omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 30 vogels (seizoensgemiddelde).

Eisen leefgebied

Het voorkomen van de Kleine zwaan is gebonden aan de aanwezigheid van water (slaapplaats en foerageergebied) en uitgestrekte open polders of uiterwaarden foerageergebied). Voedselbiotopen zijn bij voorkeur akkers en natte, vaak ondergelopen graslanden met een korte vegetatie. De Kleine zwaan zoekt zijn voedsel liever in cultuurgrasland dan in extensief beheerd grasland, dat hem meestal te ruig of te schraal is. De slaapplaatsen bestaan uit zoete of zoute wateren, ondergelopen boezemlanden en zomerpolders, zand- en modderbanken.

Aantallen en trends

Figuur 11 | Trend Kleine zwaan. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

De aantallen kleine zwaan worden sinds begin van deze eeuw niet meer gehaald. Voor deze soort speelt dat ze voorkeur heeft voor foerageren op knolletjes van waterplanten (fonteinkruiden). Het aanbod van dit voedsel is gegroeid door de verbetering van de waterkwaliteit. De Zeevang is op dit moment minder van belang voor deze soort.

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat het leefgebied niet wezenlijk is veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

Brandgans

Doelstelling

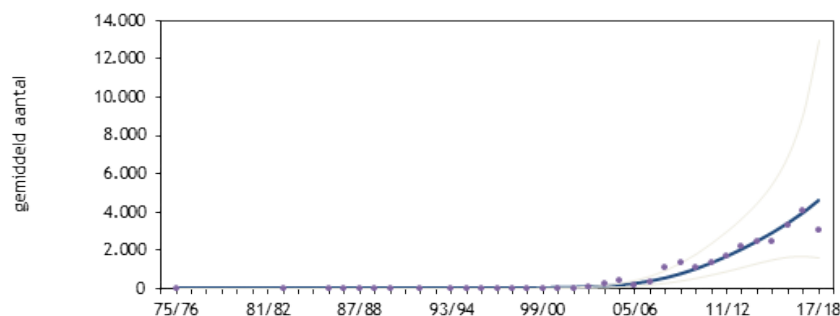
Behoud van omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 70 vogels (seizoensgemiddelde).

Eisen leefgebied

De Brandgans komt vanouds vooral voor op kwelders en schorren in wadgebieden en estuaria (Waddenzee, Deltagebied). Tegenwoordig, na toename van de populatie en een aangepaste winterstrategie, verblijven ze ook in grote aantallen in open agrarisch gebied, vooral op cultuurgrasland. De soort heeft een sterke neiging tot het vormen van grote concentraties. Ze heeft een voorkeur voor voedselgebieden die minder dan 10 km verwijderd zijn van grote open wateren. Door specifieke voorkeur voor begraasde graslandpercelen is de soort erg gevoelig voor extensivering van graslandbeheer en verlaging van de begrazingsdruk van vee. Omvorming van grasland in akkers zal eveneens tot verminderde draagkracht leiden.

Aantallen en trends

Figuur 12 | Trend Brandgans. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Er zijn voldoende ganzen in het gebied in relatie tot de doelstelling. De trend is een sterke toename.

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat het leefgebied niet wezenlijk is veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

Grauwe gans

Doelstelling

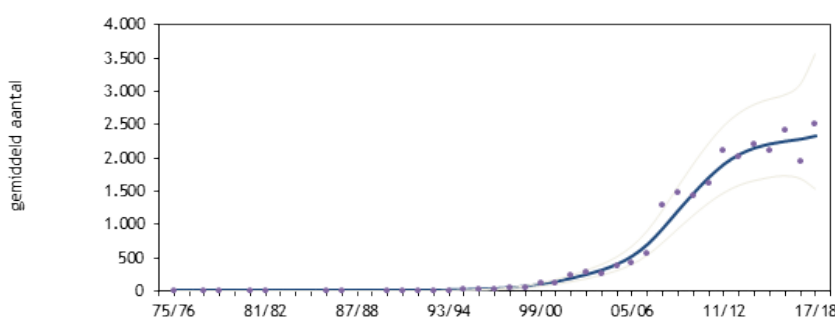
Behoud van omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 190 vogels.

Eisen leefgebied

De Grauwe gans verblijft overwegend in agrarisch gebied. Meer dan andere ganzensoorten is de Grauwe gans ook in moerassen en estuaria te zien. De soort is minder gebonden aan open landschappen. In de winter, in december en januari, leeft de soort zelfs overwegend in moerassen of 'wetlands'. Voedselterreinen en slaappleaatsen liggen traditioneel vast, net als bij andere ganzen. De afstanden daartussen zijn bij de Grauwe gans vaak relatief kort, in de regel kleiner dan 10 km. De vogels die niet broeden trekken zich voor de vleugelrui (eind mei-begin juli) terug op speciale ruiplaatsen in ontoegankelijke moerasgebieden of in waterplassen (onder andere Oostvaardersplassen). Ze blijven daar ongeveer een maand.

Aantallen en trends

Figuur 13 | Trend Grauwe gans. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Er komen grote aantallen grauwe gans voor in de Zeevang. Het doel van 190 vogels wordt ruim gehaald. De trend is een matige toename sinds 2008.

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat het leefgebied niet wezenlijk is veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

Kolgans

Doelstelling

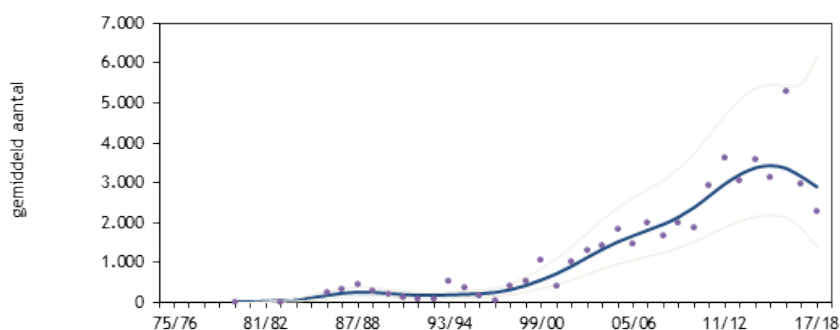
Behoud van omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 1000 vogels.

Eisen leefgebied

De Kolgans heeft voorkeur voor open landschappen in het agrarisch gebied. Van belang zijn rustige en roofdiervrije slaappleatsen op grotere wateren en terreinen met voldoende voedselaanbod binnen een straal van maximaal 20 km (meestal <10 km) rond de slaappleatsen. De soort is overwegend te zien in open agrarisch gebied, vooral in cultuurgrasland en concentreert zich daar in groepen. Door hun voorkeur voor overwegend open landschap is de Kolgans gevoelig voor verdichting van het landschap door wegen, bebouwing en beplantingen. De soort is gevoelig voor eventuele barrières zoals windmolenparken en hoogspanningsleidingen bij pendelbewegingen tussen voedselterrein en slaappleats.

Aantallen en trends

Figuur 14 | Trend Kolgans. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

De doelstelling van 1000 vogels wordt ruimschoots gehaald. De trend is, door de grote spreiding onzeker (SOVON 2018).

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat het leefgebied niet wezenlijk is veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

Smient

Doelstelling

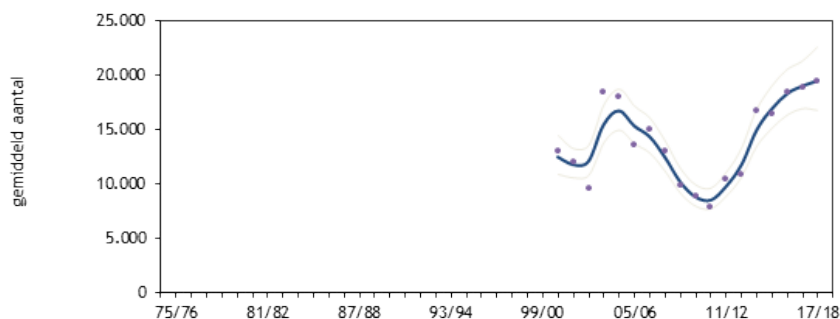
Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 12.400 vogels (seizoensgemiddelde).

Eisen leefgebied

De Smient foerageert 's winters op de agrarische graslanden en rust op de bredere sloten en vaarten in het gebied. De soort foerageert vooral in agrarisch goed onderhouden graslanden met een matige tot intensieve bemesting. [profiel document, ministerie van LNV, 2008] Smienten zijn planteneters die op een grote verscheidenheid aan planten, zaden en wortels kunnen foerageren. De Smient heeft een voorkeur voor eiwitrijke en goed verteerbare grassoorten (of jonge scheuten), die hij graag zoekt op vochtige of deels geïnundeerde graslanden (in verband met frequente drinkvluchten). Extensivering van graslandbeheer en/of betere drainering van natte graslanden werken negatief door in de draagkracht van een gebied.

Aantallen en trends

Figuur 15 | Trend Smient. (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS, provincies))

Het doel van 12.400 vogels wordt ruimschoots behaald. De smient kent met een toename van 7,5% per jaar een sterke toename.

Conclusie

Uit hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd dat het leefgebied niet wezenlijk is veranderd in de periode 2013-2018. De omvang en kwaliteit van het leefgebied zijn behouden.

Er zijn geen aanvullende acties nodig.

CONCLUSIES

Er is in de beheerplanperiode weinig tot niets wezenlijk veranderd aan het aanwezige graslandbiotoop. De waterpeilen zijn niet aangepast. Het aandeel Agrarisch natuurbeheer (ANLB) is wel afgenomen. Het gebruik van het gebied (inclusief beheer- en schadebestrijding is geen belemmering voor het behalen van de Natura 2000 doelen. De analyse van de omstandigheden in het gebied en de trends van de verschillende soorten laat zien dat aan het doel van behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied voor de verschillende soorten wordt voldaan. Er is dus geen noodzaak om andere of nieuwe maatregelen te nemen.

LITERATUUR

- **Hoogenboom, D.M. en Visbeen, F.** (Landschap Noord-Holland, 2014). Aantalsontwikkeling Vogelrichtlijn-soorten in Natura 2000 gebied Polder Zeevang.
- **Ministerie van LNV** 2008. Profieldocumenten soort.
Op <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=profielen>.
- **Provincie Noord-Holland** 2013. Beheerplan Natura 2000 2013-2019 Polder Zeevang. Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- **Netwerk Ecologische Monitoring** (Sovon, RWS, CBS, provincies)

Deze evaluatie is voorgelegd aan de organisaties die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het Natura 2000 Beheerplan Polder Zeevang 2013-2019, te weten:

- Staatsbosbeheer,
- Water, Land en Dijken,
- Gemeente Edam-Volendam,
- Recreatie Noord-Holland,
- Faunabeheer eenheid NH,
- WBE Laag Holland,
- LTO Noord

Citeren als:

Verstand, C. & Witteveldt, M. 2019.

Evaluatie beheerplan Natura 2000, Polder de Zeevang.

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Eindredactie

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid | Sector Groen

Fotografie

Provincie Noord-Holland

Grafische verzorging

Xeroxmediaservices

Haarlem, juni 2019